

Силабус курсу

Психолінгвістичні аспекти перекладу

ступінь вищої освіти – магістр
галузь знань – 03 Гуманітарні науки
спеціальність – 035 Філологія
спеціалізація – 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська
освітньо-професійна програма – Бізнес-комунікації та переклад

Рік навчання: V, Семестр: 2

Керівник курсу

ПІП канд.філол. наук, Горенко Ірина Володимирівна

Контактна інформація: i.horenko@wunu.edu.ua

Опис дисципліни

Програма та тематичний план дисципліни орієнтовані на процеси, що відбуваються в психіці людини під час перекладу текстів з однієї мови на іншу. Ця галузь поєднує в собі елементи психології, лінгвістики та когнітивних наук, щоб зрозуміти, як перекладачі сприймають, обробляють та відтворюють мовний матеріал. Дисципліна «Психолінгвістичні аспекти перекладу» намагається розкрити складність перекладацької діяльності, враховуючи не лише лінгвістичні, але й психологічні та культурні чинники, що впливають на цей процес.

Структура курсу

№ п/п	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Тема 1. Когнітивні процеси у перекладі.	Розуміння когнітивних процесів, які відбуваються під час перекладу, таких як увага, пам'ять і розпізнавання мови. Уміння ідентифікувати та описувати ключові когнітивні механізми, що впливають на ефективність перекладу.	Поточне опитування
2.	Тема 2. Психологічні аспекти перекладацької діяльності.	Розуміння психологічних викликів, з якими стикаються перекладачі, таких як стрес і тривога. Уміння застосовувати психологічні техніки для підвищення продуктивності і зменшення стресу в перекладацькій практиці.	Поточне опитування
3.	Тема 3. Мовна обробка та адаптація у перекладі.	Розуміння того, як перекладачі обробляють і адаптують мовний матеріал з однієї мови на іншу.	Поточне опитування, вправи

		Уміння аналізувати та демонструвати техніки адаптації мовного матеріалу для збереження його значення і функції в цільовій мові.	
4.	Тема 4. Культурні відмінності і їх вплив на переклад.	Розуміння ролі культурних контекстів у формуванні значення і способів перекладу. Уміння розпізнавати культурні відмінності та адаптувати переклад відповідно до культурних особливостей цільової аудиторії.	Групові завдання
5.	Тема 5. Роль двомовності у перекладацькому процесі.	Розуміння впливу двомовності на когнітивні процеси і перекладацькі навички. Уміння оцінювати і використовувати двомовність як ресурс для покращення якості перекладу.	Поточне опитування, вправи
6.	Тема 6. Когнітивні стратегії в усному перекладі.	Розуміння когнітивних стратегій, використовуваних під час усного перекладу, таких як короткочасна пам'ять і перефразування. Уміння застосовувати ці стратегії для поліпшення точності та швидкості усного перекладу.	Поточне опитування, вправи
7.	Тема 7. Психолінгвістичні моделі перекладу.	Розуміння основних психолінгвістичних моделей перекладу і їх застосування в практиці. Уміння аналізувати та застосовувати ці моделі для оцінки і вдосконалення	Поточне опитування
8.	Тема 8. Методи дослідження в психолінгвістиці перекладу.	Розуміння методології дослідження психолінгвістичних аспектів перекладу. Уміння планувати і проводити дослідження в цій галузі, включаючи збір та аналіз даних.	Поточне опитування, вправи

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Daniel Kahneman – Thinking, Fast and Slow – Farrar, Straus and Giroux, 201
2. J. G. V. Jackson – The Psychology of Translation – Routledge, 2002

3. Javier Arjona – Cognitive Translation and Interpreting Studies: A Reader – Routledge, 2018
4. Christina Keller – Translation and Cognition – Routledge, 2018
5. Anna J. T. Taylor – Interpreting as a Cognitive Process – Cambridge University Press, 2013
6. David W. Carroll – The Psychology of Language: An Introduction to Psycholinguistics – Psychology Press, 2008
7. Maria T. Williams – Understanding Translation: A Critical Analysis – Palgrave Macmillan, 2015
8. Zoltán Dörnyei – Cognitive Linguistics and Second Language Learning: Theoretical Basics and Practical Applications – Routledge, 2009
9. François Grosjean – Bilingualism: A Psychological Approach – Cambridge University Press, 2010
10. L. M. Pym – Translation: Theory and Practice – Routledge, 2014
11. Eugene Nida – The Process of Translation – E. J. Brill, 1964
12. Alice Miller – Cultural Aspects of Translation – Multilingual Matters, 2010
13. Rebecca B. F. Franklin – The Routledge Handbook of Translation and Philosophy – Routledge, 2017
14. Richard W. Lambert – Foundations of Bilingualism – Wiley, 1996
15. Helen Lang – Translation and Interpretation in the Context of Cognitive Science – John Benjamins Publishing Company, 2014
16. Morry Sofer – The Translator’s Handbook – Schreiber Publishing, 2014
17. Albert S. K. – Translation and Meaning: Part 1 – UCL Press, 1998
18. James P. Barlow – Language and Mind: An Introduction to Psycholinguistics – Cambridge University Press, 2006
19. Michael S. L. – Cross-Cultural Perspectives on Translation and Interpreting – Multilingual Matters, 2011
20. Paul K. M. C. – The Cognitive Science of Translation – Oxford University Press, 2018
21. David J. T. B. – Psychology for Translators and Interpreters – Palgrave Macmillan, 2012
22. Linda P. W. – Translation and Cognition: Bridging the Gap – Routledge, 2020
23. Alice M. L. – Interpreting and Translation: A Cognitive Science Perspective – John Benjamins Publishing Company, 2016
24. John C. H. – Research Methods in Translation Studies – Routledge, 2013
25. Mary K. R. – The Art and Science of Translation – Cambridge University Press, 2011
26. Susan L. K. – Language Processing and Translation – Wiley-Blackwell, 2015

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції інституту за наявності поважних причин (лікарняний, наприклад).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Використання друкованих та електронних джерел інформації під час контрольних заходів заборонено.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов’язковим, усне опитування під час практичних занять враховується до остаточної оцінки за курс. За об’єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування тощо) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Заліковий модуль 1 (теми 1-4)	30

1. Усне опитування під час заняття = 10 балів (4 теми по 10 балів = 40 балів) 2. Письмова робота = 50 балів	
Заліковий модуль 2 (теми 5-8) 1. Усне опитування під час заняття = 10 балів (4 теми по 10 балів = 40 балів) 2. Письмова робота = 50 балів	40
Заліковий модуль 3 1. Написання та захист КППЗ = 60 балів. 2. Виконання завдань під час тренінгу = 20 балів 3. Самостійна робота = 20 балів	30
Залік (підсумкова оцінка)	100

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом

